

EUROPAPARLAMENTET

**Medborgarnas
Europeiska union**

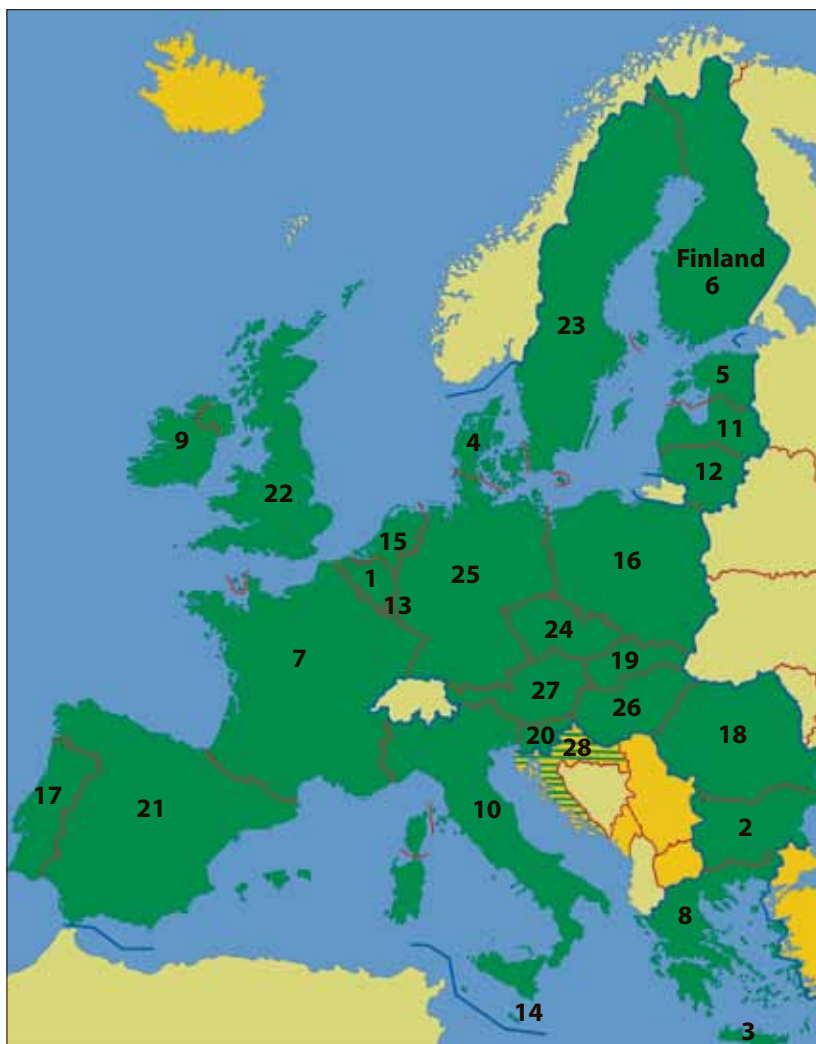
Innehåll

Europeiska unionen eller EU	3
Hur uppkom den Europeiska unionen?	5
Vad betyder medlemskapet i EU för Finland?	6
Hur fattar man beslut inom EU?	8
Den gemensamma valutan euro	12
Frågor om EU	13

LÄTTLÄST

Den här broschyren har publicerats av Europaparlamentets informationskontor i Finland. Informationskontorets chef Pekka Nurminen har svarat på frågorna.
Redaktör: Ari Sainio, FAIDD Solutions
Översättning: Gunilla Stenfors Communication
Layout: Hannu Virtanen, Selkokeskus
Bilder: Europaparlamentets och Europeiska unionens bildarkiv och Lehtikuva
Tryck: Sälekarin Kirjapaino Oy, 2013

- De gröna länderna på kartan hör till EU. Dessa länder är
1. Belgien (e=använder euro),
 2. Bulgarien,
 3. Cypern (e),
 4. Danmark,
 5. Estland (e),
 6. Finland (e),
 7. Frankrike (e),
 8. Grekland (e),
 9. Irland (e),
 10. Italien (e),
 11. Lettland,
 12. Litauen,
 13. Luxemburg (e),
 14. Malta (e),
 15. Nederländerna (e),
 16. Polen,
 17. Portugal (e),
 18. Rumänien,
 19. Slovakien (e),
 20. Slovenien (e),
 21. Spanien (e),
 22. Storbritannien,
 23. Sverige,
 24. Tjeckien,
 25. Tyskland (e),
 26. Ungern,
 27. Österrike (e)
 28. Kroatien

Europeiska unionen eller EU

Den europeiska unionen är ett förbund där olika länder är medlemmar.

EU är en förkortning av Europeiska unionen.

gemensamma valuta, euro.

I listan bredvid bilden

är de här länderna

utmärkta med bokstaven e.

Hur många länder är med i EU?

27 europeiska länder hör till den Europeiska unionen (1.1.2013).

17 länder använder den Europeiska unionens

Kroatien blir medlem i EU

sommaren 2013 (streckat på kartan).

Turkiet, Makedonien, Serbien,

Montenegro och Island underhandlar

om att bli medlemmar i EU

(med gult på kartan).

Varför har EU:s flagga bara 12 stjärnor, fastän det finns flera medlemsländer?

Stjärnornas antal beror inte på medlemsländernas antal. Siffran 12 och cirkeln är symboler för helhet och harmoni.

Varför hör inte alla europeiska länder till EU?

En del europeiska länder, som *Schweiz* och *Norge*, vill inte ansluta sig till EU. Många andra länder vill bli medlemmar i EU, men de uppfyller inte ännu de krav som ställs på EU:s medlemmar.

Vad krävs av medlemsländerna?

Ett medlemsland måste vara ett politiskt stabilt land, där man respekterar mänskliga rättigheter och demokrati. Demokrati betyder att folket får vara med och bestämma. Landets ekonomi måste vara så god att landet kan samarbeta med de andra EU-länderna. Många lagar måste vara likadana i alla EU-länder.

Då ett land vill bli medlem i EU, skickar det en ansökan till EU. EU undersöker om landet uppfyller de krav, som man ställer på ett medlemsland. Därefter börjar underhandlingarna om att bli medlem. Underhandlingarna kan räcka många år. Under den tiden måste landet ändra sina lagar så att de motsvarar EU:s lagar.

Europeiska unionens uppkomst

Varför grundades EU?

Tanken på en europeisk union föddes efter andra världskriget.

Man tänkte att samarbete mellan länderna förhindrar nya krig.

Samarbetet började inom produktionen av kol och stål. Sedan började samarbetet gälla också försäljningen av lantbruksprodukter och till slut all annan handel inom EU. Småningom har länderna också börjat samarbeta på många andra områden i samhället.

De länder som grundade EU var *Tyskland, Frankrike, Italien, Nederländerna, Luxemburg* och *Belgien*.

Under de år som gått, har allt flera europeiska länder gått med i EU.

När grundades EU?

Den Europeiska unionens första namn var *Europeiska kol- och stålgemenskapen*. Den grundades år 1950.

Efter det kallades EU för *Europeiska ekonomiska gemenskapen* (EEG) och *Europeiska gemenskapen* (EG).

Namnet Europeiska unionen började man använda år 1992. Då skrev man under EU:s grundavtal, som också kallas Maastrichtfördraget. Avtalet gjordes i Maastricht, som är en stad i Holland.

När och varför blev Finland medlem i EU?

Finland blev medlem i EU år 1995. Före det hade Finland redan mycket ekonomiskt samarbete med de europeiska länderna. Många saker som rörde medlemsländerna påverkade också Finland, och Finland ville vara med och bestämma om de här sakerna.

Innan Finland gick med i EU ordnade man en folkomröstning om Finlands medlemskap i EU. I folkomröstningen ville största delen eller 56,9 procent av finländarna gå med i EU.

Finland gick med i Europeiska unionen år 1995. På bilden undertecknar Finlands representanter avtalet.

Vad betyder medlemskapet i EU för Finland?

Exempel på vad medlemskapet i EU betyder för Finland:

- Finland deltar i beslutsfattandet inom EU. Finländarna är med och bestämmer om gemensamma saker i alla EU:s institutioner.
- Finland följer de regler och lagar som man gemensamt har kommit överens om i EU.
- Finländska företag och finska medborgare kan fritt idka handel inom EU-området.

Andra EU-länder kan inte diskriminera finländska produkter, företag eller arbetstagare.

- Finland deltar i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Finland får hjälp och stöd av de andra EU-länderna.
- EU betalar för många viktiga projekt som är viktiga för samhället på olika håll i Finland.

Bild Lehtikuva

Alla finländare är också EU-medborgare. Därför får de röra sig fritt och vistas var som helst i alla EU:s medlemsländer.

**Det är lätt för en finländare att börja arbeta i ett annat EU-land.
Det är också lätt för andra EU-länders medborgare att börja arbeta i Finland.**

Vad betyder medlemskapet i EU för finländarna?

Alla finländare är också medborgare i EU. Medborgarskapet i EU ersätter ändå inte medborgarskapet i Finland, utan alla finländare är fortfarande finska medborgare och de har finska pass.

Alla EU-medborgare har rätt att leva, arbeta, resa och göra uppköp i EU:s medlemsländer. Som EU-medborgare har du följande rättigheter:

- Rätt att röra dig och vistas på ett annat EU-lands område. Det är också lättare än tidigare att arbeta i andra EU-länder.
- Rätt att rösta och att ställa upp som kandidat i kommunalvalen och i EU-parlamentsvalen i det EU-land där du bor.

- Rätt att söka hjälp på alla EU-länders ambassader. Om du reser utanför EU och behöver hjälp, får du hjälp hos Finlands ambassad. Om Finland inte har någon ambassad i det landet, kan du söka hjälp hos något annat EU-lands ambassad.

- Rätt att vända sig till Europaparlamentet eller till Europeiska ombudsmannen, om till exempel någon myndighet har behandlat dig fel.

Du kan också resa utan gränskontroll inom *Schengenområdet*. Schengenområdet är inte samma sak som EU men nästan alla EU-länder hör hit. Också *Norge*, *Island* och *Schweiz* hör till Schengenområdet.

Hur man fattar beslut i EU

Inom den europeiska unionen finns många olika institutioner som fattar beslut.

Sådana institutioner är

- Europeiska rådet eller EU-ländernas ledares toppmöte, som leder utvecklingen inom EU
- Europaparlamentet, som representerar EU:s medborgare
- Ministerrådet eller Europeiska unionens råd, som representerar medlemsländernas regeringar
- Europeiska kommissionen, som förbereder och verkställer EU:s beslut.

Europeiska rådet

Europeiska rådet är detsamma som medlemsländernas ledares toppmöte. Det är unionens officiella organ. Europeiska rådet sammanträder

flera gånger om året.

Europeiska rådet beslutar om EU:s allmänna politiska linje.

Det behandlar också frågor som har att göra med den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Europeiska rådet stiftar inte lagar.

Hur fattar man beslut inom EU?

Så här fattar man ett beslut inom EU:

1. Kommissionen gör ett förslag till en ny lag.
2. Parlamentet och ministerrådet beslutar oftast tillsammans om saken.
3. Kommissionen övervakar att alla medlemsländer följer beslutet.
4. Domstolen löser tvister, om det uppstår sådana.

Europa-parlamentet finns i den här byggnaden i Bryssel.

Europaparlamentet

Europaparlamentet representerar alla EU:s medborgare. Parlamentet stiftar EU:s lagar och godkänner budgeten tillsammans med ministerrådet. Man får pengar för EU:s verksamhet från medlemsländernas medlemsavgifter samt delvis från skatter och tullar, som man får då man importerar varor. De stora medlemsländerna betalar större medlemsavgifter än de små medlemsländerna. Parlamentet övervakar också unionens verksamhet.

Hur väljer man representanter till Europaparlamentet?

Varje medlemslands medborgare väljer sina egna representanter till Europaparlamentet. Det ordnas val samtidigt i alla medlemsländer vart femte år.

Europaparlamentet har just nu 754 medlemmar. Parlamentets platser är fördelade mellan medlemsländerna

på basen av ländernas befolkningsmängd. Stora länder har flera representanter än små länder. Finland har 13 representanter i parlamentet under perioden 2009 - 2014. Till exempel Tyskland har 99 representanter. Antalet representanter kan ändras, då EU får flera medlemsländer.

Var sammanträder Europaparlamentet?

Europaparlamentet sammanträder turvis på två olika platser, i *Bryssel* i Belgien och i *Strasbourg* i Frankrike.

Finns det partier i Europaparlamentet?

Representanterna har bildat grupper på basen av sina politiska åsikter, inte på grund av att de kommer från samma land. Representanter med samma politiska åsikt från olika länder har bildat grupper tillsammans. Grupperna är inte samma sak som partierna i Finland.

Finlands representanter i Europaparlamentet är indelade i följande politiska grupper:

Parti i Finland

Samlingspartiet
Kristdemokraterna i Finland
Finlands socialdemokratiska parti

Centern i Finland
Svenska folkpartiet i Finland

Gröna förbundet
Sannfinländarna

Grupp i Europaparlamentet

Europeiska folkpartiets grupp (kristdemokraterna)
Gruppen progressiva förbundet av socialdemokrater i Europaparlamentet
Gruppen Alliansen för liberaler och demokrater i Europa
Gruppen De Gröna/Europeiska fria alliansen
Gruppen Frihet och demokrati i Europa

Europeiska Unionens övriga institutioner

Ministerrådet eller Europeiska Unionens råd

Ministerrådet fattar beslut om EU:s lagar och budget tillsammans med EU-parlamentet. Det undertecknar också internationella avtal.

I rådets möten deltar ministrar från alla de 27 medlemsländerna. Vilka ministrar som deltar i mötet beror på vilka frågor som behandlas. Om man behandlar utrikesfrågor deltar utrikesministrarna i mötet. Om man behandlar jordbruksfrågor deltar jordbruksministrarna i mötet. Medlemsländerna fungerar turvis som ordförande för rådet, ett halvt år i taget. Finland kommer nästa gång att vara ordförande år 2020.

Då ministerrådet röstar har varje medlemsland ett antal röster som baserar sig på landets invånarantal. Finland har 7 röster men Tyskland har 29 röster.

Europeiska kommissionen

Europeiska kommissionen gör lagförslag och gör upp ett förslag till EU:s budget. Den verkställer också Europaparlamentets och ministerrådets beslut. Kommissionen har 27 medlemmar som kallas kommissionärer, en från varje medlemsland. Kommissionens medlemmar väljs för fem år i gången.

Kommissionären arbetar för hela EU:s bästa och han får inte ta emot order av medlemsländerna.

Kommissionen är ansvarig för sitt arbete inför Europaparlamentet. Om kommissionen inte får parlamentets förtroende, måste alla medlemmar i kommissionen avgå.

EU:s domstol

EU:s domstol ser till att EU:s lagar tolkas och tillämpas på samma sätt i alla EU-länder. Domstolen löser tvister som uppstår mellan EU-länderna och EU:s olika institutioner.

Också privatpersoner, företag och samfund kan be att domstolen behandlar deras frågor.

Europeiska ombudsmannen

Medborgarna i EU:s medlemsländer kan klaga hos den Europeiska ombudsmannen, om de tycker att EU:s institutioner eller tjänstemän inte har behandlat dem rättvist.

Ombudsmannen undersöker klagomålen och kan kräva att orättvisor rättas till.

Herman Van Rompuy från Belgien är EU:s första president.

Finländaren Olli Rehn är Europeiska kommissionens viceordförande.

Har EU en egen president?

På sätt och vis.

Europarådets möten leds av en ständig ordförande.

Den första ordföranden valdes i december 2009.

Han heter **Herman Van Rompuy** och kommer från Belgien.

Europarådets ordförande kallas också för EU:s president.

Hur påverkar EU:s beslut Finland?

Europeiska unionen har olika bestämmelser, som styr medlemsländernas lagstiftning.

Det finns fyra slag av bestämmelser: förordningar, direktiv,

beslut och rekommendationer.

Den starkaste bestämmelsen är **förordningen**.

Den träder oförändrad i kraft i alla medlemsländer.

Ett **direktiv** är en anvisning om en lag: varje medlemsland måste stifta en lag enligt direktivet.

Förutom förordningar och direktiv finns det också **beslut**, som ofta gäller bara ett eller några medlemsländer.

Rekommendation är den lindrigaste bestämmelsen.

Den måste inte medlemsländerna följa.

EU:s förordningar, direktiv och beslut är starkare än medlemsländernas egna beslut och lagar.

Varje medlemsland måste följa dem.

I 17 länder kan man använda euro. Det är lätt att köpa saker, då man genast förstår priserna.

Euro, den gemensamma valutan

Hur många länder hör till euroområdet?

Euron används i 17 EU-länder. Länderna är uppräknade på sidan 3. Dessa länder kallas för euroområdet.

När togs euron i bruk?

Euron togs först i bruk som kontovaluta i början av 1999. Eurosedlarna och mynten togs i bruk i början av år 2002.

Vad har vi för nytta av euron?

En gemensam valuta betyder att man inte behöver växla pengar

då man reser till ett land inom euroområdet.

Det är också lättare att jämföra priser. En gemensam valuta underlättar handeln och penningtrafiken mellan euroländerna.

Euron har hjälpt till att hålla penningvärdet stabilt och inflationen och räntorna låga. Inflation betyder att penningvärdet sjunker.

Euron ökar Europeiska unionens inflytande i hela världen. Euro är den näst viktigaste valutan efter den amerikanska dollarn.

Frågor om EU

Har EU tagit bort landets egen rätt att fatta beslut? Om vilka saker bestämmer Finland själv?

Finland har lovat att följa EU:s gemensamma regler, men Finland får vara med och påverka reglerna. Finland kan inte besluta på annat sätt än EU.

EU bestämmer ändå inte om allting i Finland. Finland bestämmer själv om sådana saker som hur marken används, sysselsättningspolitiken, utbildningens innehåll, pensionernas storlek och produktionen av social- och hälsovårdstjänster.

Vad tycker EU om att det flyttar människor till Europa från olika håll i världen?

Europa behöver nya invånare utifrån Europa, eftersom befolkningen i arbetsför ålder minskar. Människor från många länder vill komma och arbeta inom EU-området.

Det är en bra sak, om de flyttar till EU-området på ett lagligt sätt. Tillsammans med medlemsländerna arbetar EU för att förhindra olaglig och brottslig inflyttning.

Har EU uppmärksammat lättläst?

Ja. Alla har rätt att få information om EU. Unionen använder lättläst i sin information ger ut lättlästa broschyrer. Till en god förvaltning hör tydliga regler och bestämmelser, fastän lagtexterna ofta är krångliga.

Arbetar EU för personer med funktionsnedsättningar?

Ja. Europeiska unionen har till exempel regler om funktionshinderades rätt att få hjälp med att resa. EU:s socialfond stöder funktionshinderades sysselsättning. EU anställer också arbetstagare och praktikanter med funktionsnedsättningar.

Varför finns det så många EU-projekt i Nordkarelen?

EU stöder områden som är mindre utvecklade än andra områden och som inte får tillräckligt stor nytta av handeln mellan EU-länderna. Finland vill ha EU-stöd för områden som ligger långt från de stora städerna och som är glesbefolkade. Sådana områden finns särskilt i östra och norra Finland, som till exempel i Nordkarelen.

Tysklands förbundskansler
Angela Merkel på ett EU-möte.

EU:s representanter tog emot
Nobels fredspris 10.12.2012.

Varför måste jordbrukarna fylla i en massa blanketter för att få EU-stöd?

Det stöd som EU betalar till jordbrukarna är de europeiska skattebetalarnas pengar. Därför ska stödet användas enligt reglerna. Då behövs det både administration och övervakning. Man försöker minska det ”papperskrig” som beror på administrationen. Det går inte att ta bort helt och hållet om man vill betala ut stöd.

Europeiska unionen har fått kritik för att den bestämmer om små saker, som till exempel om gurkornas längd. Bestämmer EU verkligen hur lång en gurka får vara?

Nej. Man får odla hurdana gurkor man vill. EU har tidigare haft bestämmelser om hurdana gurkor man får sälja som ”1-klassiga” i EU-länderna.

Handeln fick regler som också gällde gurkornas storlek. Reglerna kallades för gurkdirektivet, men det finns inte längre.

Är det rätt att stöda de sydeuropeiska staterna med finländska skattebetalares pengar?

Alla länder inom EU-området är ”i samma båt”. Det betyder att om ett land har ekonomiska problem, kan de sprida sig till andra länder. Problemen kan föra med sig svårigheter för bankerna, och då får företagen och medborgarna inte längre låna pengar. Problemen kan minska eurons värde eller höja räntorna.

Som en följd av detta kan också industrin få problem. Då ökar arbetslösheten i alla länder. Därför stöder euroländerna tillsammans sådana euroländer som har svårigheter.

Europaparlamentet sammanträder i Strasbourg och i Bryssel.

Vart är EU på väg? När faller EU sönder?

Den ekonomiska krisen har lett till en diskussion om EU:s framtid. EU:s samarbete kommer troligen att bli intensivare under de kommande åren, så att man kan undvika nya kriser. EU klarar sig endast om man håller ihop. Den finns inga tecken på att EU håller på att falla sönder. Det är ändå möjligt att alla EU-länder inte är med i allt samarbete inom EU.

Varför fick EU Nobels fredspris?

Den Europeiska Unionen har lyckats göra det som den grundades för: att förhindra krig mellan EU-länderna. På hela EU-området har det aldrig tidigare i historien varit fred så här länge. Det är nästan omöjligt att tänka sig att det skulle bli krig mellan EU-länderna. Freden är en stor sak och EU har förtjänat sitt pris.

Informationskontoret hjälper medborgarna

På Europaparlamentets informationskontor i Finland kan du få information och material om Europeiska unionens verksamhet och beslut. All service och allt material är gratis. Informationskontoret och medborgarnas infopunkt finns i Kampen i Helsingfors.

Adress:
Europaparlamentet
Informationskontoret i Finland
Malmgatan 16
00100 Helsingfors

Telefon: (09) 622 0450
Öppet: måndag – fredag 8.30 – 16.30
E-post: ephelsinki@europarl.europa.eu

Finlands ledamöter i Europaparlamentet:

Europeiska folkpartiets grupp (kristdemokraterna):
Sari Essayah, Eija-Riitta Korhola, Sirpa Pietikäinen, Petri Sarvamaa

Gruppen Alliansen för liberaler och demokrater i Europa:
Anneli Jäätteenmäki, Riikka Manner, Hannu Takkula, Nils Torvalds

**Gruppen progressiva
förbundet av socialdemokrater
i Europaparlamentet:**
Liisa Jaakonsaari, Mitro Repo

**Gruppen De Gröna/Euro-
peiska fria alliansen:**
Tarja Cronberg, Satu Hassi

**Gruppen Frihet
och demokrati
i Europa:**
Sampo Terho

Den här är en lättläst broschyr om Europeiska unionen (EU) och om Europaparlamentet. Broschyren ger basuppgifter om EU:s verksamhet och om vad den betyder för Finland.

Broschyren vill lyfta fram EU-medborgarnas synvinkel. Den är skriven på basen av frågor från dem som läser de lättlästa tidningarna LL-Bladet och Selkosanomat. Broschyren ger svar på de frågor som särskilt har intresserat läsarna.